

ROMÂNIA

DOSAR NR. 4834/2/2014

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 2962

Ședința publică de la 04.11.2014

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE - PREDA COSMIN FLORIN

GREFIER - APOSTOL PETRUȚA

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **SZASZ ALEXANDRU**, având ca obiect constatarea calității de colaborator al Securității conform OUG nr.24/2008.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 28.10.2014, fiind consemnate prin încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 04.11.2014, când a hotărât următoarele:

CURTEA

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

I) Circumstanțele cauzei

A) Obiectul acțiunii

1.1. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal la data de 24.07.2014 sub nr. de dosar 4834/2/2014, reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Szasz Alexandru, fiul lui Alexandru și Maria, născut la data de 04.10.1959 în Sic, județul Cluj.

1.2. În motivarea cererii, s-a arătat, în esență, că, prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, s-a solicitat verificarea pârâtului, în calitatea acestuia de deținător al titlului de luptător pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989, că, așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/3090/ 09.12.2013 și din înscrisurile atașate cererii de chemare în judecată, pârâtul, asistent medical la Stația de Salvare a Spitalului Clinic Județean Cluj în perioada 1981-1988, a fost recrutat în calitate de informator de I.J. Cluj, sub

numele conspirativ <Teodorescu>, pentru supravegherea informativă a locului de muncă, semnând în acest sens un angajament olograf, că satisface definiția noțiunii de „colaborator al Securității” dată de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 nota informativă dată de către pârât la data de 17.09.1981, în care sunt furnizate informații despre colegul său de serviciu, S.S., în sensul că acesta ar fi vrut să plece în străinătate definitiv și că nota informativă din data de 17.09.1981 a produs reacții din partea ofițerilor de securitate, propunându-se ca măsură de ofițerul superior „ar trebui avertizat întrucât este pretabil la fuga din țară”.

S-a apreciat de către reclamant, de asemenea, că furnizarea unor informații de această natură se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist, fiind îndeplinită prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații și că nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări, prin furnizarea acestor informații, pârâtul conștientizând că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de investigare, prin căutarea și obținerea de noi informații, fără acordul acestuia (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

1.3. În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. z), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 C.proc.civ.

1.4. În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus un set de înscrisuri, în copie certificată (filele 10-76-dosar).

B) Apărările pârâtului

2. Deși, în baza rezoluției din data de 28.07.2014 (fila 78), i-au fost comunicate, la domiciliul indicat, cererea de chemare în judecată și înscrisurile atașate acesteia, conform mențiunilor din procesul-verbal de înmânare întocmit la data de 4.08.2014 (fila 79), ce respectă exigențele art. 163 alin. 8, coroborat cu art. 163 alin. 3 prima teză C.proc.civ., pârâtul Szasz Alexandru nu a formulat *întâmpinare* în cauză.

Față de acest aspect, prin *încheierea din data de 28.10.2014*, Curtea, în temeiul art. 208 alin. 2 C.proc.civ., coroborat cu art. 201 alin. 1 C.proc.civ., dispoziții aplicabile în raport de art. 28 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, a constatat că pârâtul este decăzut din dreptul de a propune probe și de a invoca excepții relative, față de nedepunerea *întâmpinării* în termenul legal, care expira la data de 01.09.2014.

C) Actele procesuale ale instanței

3. La termenul de judecată din data de 28.10.2014, instanța, în baza art. 131 alin. 1 C.proc.civ., a constatat, fiind primul termen la care părțile sunt legal citate, că, în temeiul art. 126 alin. 1 din Constituție, art. 96 pct. 1 C.proc.civ. și art.11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, *Curtea de Apel București- Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal este instanța competentă general, material și teritorial să judece cauza.*

Prin aceeași încheiere, a fost încuviințată, la cererea reclamantului, proba cu înscrisurile deja depuse la dosar.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

II) Considerentele reținute de Curte în fundamentarea soluției adoptate în pricină

A) În fapt, se observă de instanță următoarele:

4. La data de 26.09.1981, pârâtul a semnat un angajament olograf din care reiese că a acceptat colaborarea în secret cu organe ale Securității „*pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea infracțiunilor contra securității statului*” (filele 27-28-dosar).

5. Recrutarea pârâtului, căruia i s-a atribuit numele conspirativ „*Teodorescu*”, a fost decisă de organele de securitate în scopul acoperirii informative a locului de muncă al acestuia, respectiv Stația de Salvare a Spitalului Clinic Județean Cluj unde a funcționat, în perioada 1981-1988, ca asistent medical.

6. Din Raportul întocmit de lt. major [redacted] din Inspectoratul Județean de Securitate Cluj la data de 28.09.1981 (filele 25-26-dosar) rezultă foarte clar atât motivul pentru care s-a decis recrutarea pârâtului, reliefându-se că acesta „*a furnizat un material informativ de interes operativ privind un element aflat în atenția organelor noastre, concretizând unele aspecte despre care candidatul ne-a informat cu ocazia contactelor anterioare*”, cât și modalitatea de recrutare și de desfășurare a activității agenților.

7. Așa cum reiese din nota olografă dată la 17.09.1981, semnată cu numele conspirativ „*Teodorescu*” și primită de lt. major [redacted] (filele 66-67-dosar), notă pe care reclamantul și-a întemeiat cererea dedusă judecății în prezenta cauză, pârâtul a informat organele Securității că numitul S.S., coleg de serviciu:

- „*și-a exprimat de nenumărate ori părerea că ședințele (adunările) UTC și PCR nu-și au rostul și nu duc la niciun rezultat*”;

- „și-a exprimat față de mine (nota redactorului: pârât) dorința de a pleca în străinătate definitiv, dar numai pe un teren dinainte aranjat”.

Este important de reliefat că, referitor la intenția de emigrare manifestată de S.S., ofițerul de securitate a notat că „S.S. este în atenția Serv. 1B/j.M. unde se va exploata nota. Aspectele semnalate de candidat sunt verificate, mai puțin dorința lui S.S. de a pleca definitiv din țară”, existând o însemnare marginală a ofițerului superior de Securitate în sensul că S.S. „ar trebui avertizat întrucât e pretabil la fuga din țară”.

Rezultă, așadar, că, în urma acestei informații furnizate de către pârât, S.S. a devenit un subiect al activității desfășurate de Securitate, ale cărei organe au apreciat ca esențiale informațiile oferite despre acesta de către pârât.

8. În acest context, trebuie avut în vedere că intenția de a părăsi definitiv România înainte de 1989 reprezenta un act de împotrivire față de regimul totalitar comunist.

Totodată, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că, astfel, cetățenii români ajunși în străinătate puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând în acest mod barierele informaționale controlate de partid.

9. Deși în Nota de constatare emisă de C.N.S.A.S. în temeiul art. 3 lit. z) din O.U.G. nr. 24/2008 se face referire și la alte note informative (decât cea din 17.09.1981) care ar fi fost date de către pârât, reclamantul nu și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe aceste note informative, motiv pentru care nu este necesară analizarea acestora.

În acest context, arată Curtea că, pentru reținerea calității de colaborator al Securității, nu este necesar ca toate notele informative date de pârât să cuprindă mențiuni referitoare la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca cel puțin una dintre acestea să conțină astfel de informații.

10. Nu în ultimul rând, reține Curtea că, prin decizia nr. 672/26.06.2012, pronunțată de Curtea Constituțională, au fost constatate ca fiind neconstituționale sintagmele „indiferent sub ce formă” și „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității” din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Acest text de lege se referă la modalitatea de consemnare a informațiilor date de colaborator, iar nu la consemnările făcute de ofițerul de Securitate în urma primirii informațiilor, care puteau fi efectuate chiar în cadrul notei informative sau a raportului scris de colaborator.

În cauza de față, Curtea constată că, așa cum s-a evidențiat anterior (pct. 7 par. 1), reclamantul a folosit în dovedirea acțiunii o notă

informativă scrisă de pârât personal, iar nu consemnări ale lucrătorilor Securității pe baza relatărilor verbale ale acestuia, rezultând, în consecință, că decizia nr. 672/26.06.2012 pronunțată de Curtea Constituțională nu este incidentă în cauză.

B) În drept, se rețin de instanță următoarele:

11. Potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin „colaborator al Securității” se înțelege „*persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”.

Totodată, conform art. 3 lit. z) din același act normativ, „*Pentru a asigura dreptul de acces la informații de interes public, orice cetățean român, cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă următoarele demnități sau funcții: z) persoanele care dețin titlul de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989*”.

12. Așadar, pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securității, este necesar a fi îndeplinite patru condiții cumulative, respectiv:

(a) ca instanța competentă să fi fost legal investită cu solicitarea de a se constata calitatea de colaborator al Securității al unei persoane;

(b) ca această persoană să fi furnizat informații, prin note și rapoarte scrise [sintagmele „*indiferent sub ce formă*” și „*relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității*” din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2008 fiind constatate ca fiind neconstituționale prin decizia nr. 672/26.06.2012, pronunțată de Curtea Constituțională];

(c) ca, prin aceste informații furnizate, să se fi denunțat activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist;

(d) ca, raportat la efectele furnizării informațiilor, ele au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

C) Raportând prevederile legale incidente cauzei la situația de fapt expusă anterior, Curtea constată următoarele:

13. Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiție impusă de dispozițiile legale precitate este îndeplinită.

Într-adevăr, sub acest aspect, este necesar de relevat că:

- prin *cererea nr. P7031/10/25.05.2010*, adresată reclamantului C.N.S.A.S. de Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 (filele 18-19-dosar), s-a solicitat verificarea pârâtului, în calitatea acestuia de deținător al titlului de luptător pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989;

- instanța judecătorească a fost sesizată urmare a aprobării, cu majoritate de voturi a membrilor Colegiului C.N.S.A.S., a Notei de constatare nr. S/DI/3090/ 09.12.2013 conform procesului-verbal nr. 42 al ședinței din data de 17.06.2014, fiind, așadar, respectate cerințele prevăzute de art. 7 și art. 8 lit. a) din OUG nr. 24/2008.

14. Apoi, referitor la a doua condiție prevăzută de dispozițiile legale precitate, se reține de Curte că, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul a furnizat informații sub formă de notă scrisă, olografă despre atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, astfel cum acestea au fost detaliate anterior (pct. 7).

15. În raport de conținutul înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, trebuie reținut că sunt îndeplinite în cauză și celelalte două condiții.

Astfel, prin informațiile furnizate față de numitul S.S., pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar, așa cum am arătat mai sus (pct. 8).

Totodată, aceste informații vizau îngrădirea dreptului la libera circulație, la viață privată și la libertatea de exprimare al persoanei vizate în nota informativă întocmită, atrăgând consecințe negative asupra persoanei indicate, așa cum rezultă limpede din consemnările făcute de ofițerul de Securitate în urma primirii informațiilor (a se vedea supra, pct. 7 par. 1,2).

16. De altfel, sub aspectul celei de-a patra condiții enunțate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico-sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate (pct. 11 par. 1) conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator analizat de instanță, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanei despre care acesta dăduse informații.

În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libera circulație, dreptul la libertatea de exprimare și dreptul la viață privată, prevăzute de art. 12, de art. 19 și, respectiv, de art. 17 din Pactul

Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, ratificat de Republica Socialistă România prin Decretul Consiliului de Stat nr. 212/31.10.1974, publicat în Buletinul Oficial nr. 146/20.11.1974.

17. În același context, evidențiază Curtea că rațiunea adoptării OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii societății postcomuniste a fostului regim totalitar și a modalității de lucru practicate de acesta, a verificării *a posteriori* a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice, aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială (cum este cazul pârâtului din prezenta pricină).

Elocvente în acest sens sunt mențiunile făcute în preambulul OUG nr. 24/2008, cu valoare de scurtă expunere de motive, legiuitorul arătând că „În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității”.

În consecință, legea nu are un scop punitiv și nu instituie o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

III) Soluția adoptată în pricină și temeiul legal al acesteia

18. Prin urmare, instanța de judecată, sesizată în condiții legale, apreciază, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, că C.N.S.A.S., în calitate de reclamant, a făcut dovada susținerii sale.

Așa fiind, în temeiul art. 2 lit. b), coroborat cu art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, Curtea, admitând acțiunea pendinte, urmează să constate calitatea pârâtului Szasz Alexandru, fiul lui Alexandru și Maria, născut la data de 04.10.1959 în Sic, județul Cluj, de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea promovată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**, cu sediul în sector 3, București,

Str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul **Szasz Alexandru**, cu domiciliul în Cluj-Napoca, str. [REDACTED] Județ CLUJ.

Constată că pârâtul Szasz Alexandru a avut calitatea de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea pentru exercitarea căii de atac urmând a fi depusă la Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ședință publică, azi, 4 noiembrie 2014.

PREȘEDINTE
PREDA COSMIN FLORIN

GREFIER
APOSTOL PETRUȚA

Red. CFP
4 ex./04.11.2014